

Moravské náměstí – Německý dům – část I.

Exteriér
(hl. 0,0m)

prostor 1

- průzkum: - šachtice **A/6** o rozm. 1,68 x 2,60 m (4,3 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – bytu domovníka. Předpokládaná hloubka šachtice je 6 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nález fragmentu zdiva bude tento nález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v chodníku (živičný povrch) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.
- výkliz: - vyklizení cca 8 m³ navážky a zásypu stavební sutí v předpokládaném prostoru.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Vzhledem k tomu, že průzkum bude realizován v městském parku je třeba dbát na pořádek a úklid staveniště.

- průzkum: - šachtice **B/4**, o rozm. 1,5 x 1,5 m (2,2 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – suterénní restaurace. Předpokládaná hloubka šachtice je 4 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nález fragmentu zdiva bude tento nález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v prostoru parku – (zatravněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Svrchní drnová vrstva travnaté plochy bude sejmuta a použita na úpravu šachty po skončení průzkumu do původního stavu.

Přehledná tabulka:

Část	Prostor	hloubka	výklizy	průrazy		šachtice	
				0,5 m ²	2 m ²	2 m ²	4.3 m ²
Exterier	1	0,0	1	–	–	1	1
Celkem	–	–	8 m ³	–	–	4 mb	6 mb

Moravské náměstí – Německý dům – část II.

Exteriér prostor 2

(hl. 0,0m)

průzkum: - šachtice **C/4, D/4, E/4** o rozm. 1,5 x 1,5 m (2,2 m²) umístěné v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – bytu hospodského, hospodářského zázemí a strojovny. Předpokládaná hloubka šachtic je 4 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nález fragmentu zdiva bude tento nález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice jsou umístěny v prostoru parku – (zatrávněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem

Šachtice budou opatřeny provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 48 mb (realizovány budou vždy max. dvě šachtice v souběhu). Vzhledem k tomu, že průzkum bude realizován v městském parku je třeba dbát na pořádek a úklid staveniště. Svrchní drnová vrstva travnaté plochy bude sejmuta a použita na úpravu šachty po skončení průzkumu do původního stavu.

Přehledná tabulka:

Část	Prostor	hloubka	výklizy	průřazy		šachtice	
				0,5 m ²	2 m ²	2 m ²	4.3 m ²
Exteriér	2	0,0	–	–	–	3	–
Celkem	–	–	–	–	–	12 mb	–

Moravské náměstí – Německý dům – část III.

Exteriér

(hl. 0,0m)

prostor 3

průzkum: - šachtice **F/4** o rozm. 1,5 x 1,5 m (2,2 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – schodiště do kuchyňských prostor. Předpokládaná hloubka šachtice je 4 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nález fragmentu zdiva bude tento nález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v prostoru parku – (zatrávněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.

výkliz: - vyklizení cca 8 m³ navážky a zásypu stavební sutí v předpokládaném prostoru.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Vzhledem k tomu, že průzkum bude realizován v městském parku je třeba dbát na pořádek a úklid staveniště. Svrchní drnová vrstva travnaté plochy bude sejmuta a použita na úpravu šachty po skončení průzkumu do původního stavu.

průzkum: - šachtice **G/4**, o rozm. 1,5 x 1,5 m (2,2 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – suterénní restaurace s kuželnou. Předpokládaná hloubka šachtice je 4 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nález fragmentu zdiva bude tento nález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku zalo-

žení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v prostoru parku – (zatravněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Svrchní drnová vrstva travnaté plochy bude sejmuta a použita na úpravu šachty po skončení průzkumu do původního stavu.

Přehledná tabulka:

Část	Prostor	hloubka	výklizy	průrazy		šachtice	
				0,5 m ²	2 m ²	2 m ²	4.3 m ²
Exterier	3	0,0	1	–	–	2	–
Celkem	–	–	8 m ³	–		8 mb	–

Moravské náměstí – Německý dům – část IV.

Exteriér

(hl. 0,0m)

prostor 4

průzkum: - šachtice **H/6** o rozm. 1,68 x 2,60 m (4,3 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – sklad hospodského šenku. Předpokládaná hloubka šachtice je 6 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nálezů fragmentu zdiva bude tento náález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v prostoru parku – (zatrávněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Vzhledem k tomu, že průzkum bude realizován v městském parku je třeba dbát na pořádek a úklid staveniště.

průzkum: - šachtice **J/4**, o rozm. 1,5 x 1,5 m (2,2 m²) umístěná v prostoru bývalé zástavby Německého domu, v prostoru někdejšího suterénu – suterénní restaurace s kuželnou. Předpokládaná hloubka šachtice je 4 m. Postup prací bude pod stálým dohledem zástupců archeologů. Při nálezů fragmentu zdiva bude tento náález konzultován s projektantem, který společně s archeology a zástupcem TDI určí další postup průzkumu. Je potřeba zjistit míru zachování suterénních konstrukcí bývalé stavby a existenci dutin po nedokonalém vyplnění prostoru stavební sutí. Je třeba také zjistit hloubku založení konstrukcí a druh podloží. Šachtice je umístěna v prostoru parku – (zatrávněná plocha) v blízkosti rozvodu technických sítí. Případná změna polohy šachtice musí být konzultována s projektantem.

Šachtice bude opatřena provizorním oplocením z trubkové konstrukce a vlnitého plechu (ocelové síťoviny) včetně dvířek. Celkem 16 mb. Svrchní drnová vrstva travnaté plochy bude sejmuta a použita na úpravu šachty po skončení průzkumu do původního stavu.

Přehledná tabulka:

Část	Prostor	hloubka	výklizy	průrazy		šachtice	
				0,5 m ²	2 m ²	2 m ²	4.3 m ²
Exterier	4	0,0	–	–	–	1	1
Celkem	–	–	–	–	–	4 mb	6 mb

Prováděcí projekt zpřístupnění a vyklizení objektů v bloku 70b – Moravské náměstí

Projektant:

*Ing. Aleš Svoboda, R – atelier, Botanická 44, 602 00 BRNO
tel. 549244366, mob.: 607935147*

Záměr postavit v Brně německý spolkový dům se začala rodit v roce 1871 jako přirozená reakce na budování českého Besedního domu. Již o rok později byla vytvořena první skica a zároveň byla hledána příhodná parcela pro stavební záměr. Nakonec bylo zvoleno čestné místo na okružní třídě, kde stával neoklasicistní kiosek, prostor Lažanského dnes Moravského náměstí. Pro realizaci byly zvoleny návrhy autorů, kteří v soutěži získali první dvě ceny H. Ende a W. Böckmann, a G. Wanderley. Slavnostní otevření 17. května 1891 se stalo i vyvrcholením středoevropského nacionalismu. Stavba byla podbarvena sloganem jako „německý hrad“ a odkazovala k dějům z konce třicetileté války, kdy v těchto místech brněnští měšťané a studenti odráželi švédského nepřítele. Hradební konstrukce, které se v prostoru dnešního Moravského náměstí v 17. století nacházely, byly také velkou komplikací pro nově vznikající stavbu Německého domu. V ose Německého domu před jeho průčelím byl také umístěn pomník s bronzovou sochou Josefa II. v nadživotní velikosti od Antona Breneka, se sochami po obou stranách podstavce. Pomník byl v roce 1919 násilně stržen.

Padesátiletá existence stavby Německého domu byla ukončena společně s koncem II. světové války, kdy již Německý dům, těžce poškozený bombami náletů spojeneckých vojsk a poničen požáry i válečnými boji, byl stržen a srovnán se zemí. Stavba v tzv. „staroněmeckém“ či „holandském“ stylu inspirovaná severskou cihelnou neorenesancí s nebarokními interiéry splňovala ve své době mnoho potřebných funkcí od divadelní přes výstavní až po restaurační. Využití našel i velmi prakticky vybavený suterén, který ve své dispozici mimo jiné ukrýval tři bytové jednotky, kuchyně i hospodářské zázemí, hospody a restaurace, kuželnu, kotelnu i skladovací prostory. Nacházela se zde také strojovna a lednice umístěná za objektem v hospodářském dvoře. Po likvidaci posledních zbytků stavby po roce 1945 vznikl na místě Německého domu rozlehlý městský park s vodní nádrží ve tvaru pentagonu, doplněný v totalitní době sochou „Komunisté“ od sochaře Miloše Axmana (dílo bylo odstraněno v r. 1990). Zda pod zatravněnou plochou zůstaly fragmenty suterénu někdejšího Německého domu není známo a nebylo ani zjištěno, zda zasypané prostory byly před jeho likvidací staticky zajištěny, nebo zda se zde stále nachází kaverny suterénních prostor bývalé stavby. Z důvodů ověření podzemních

situací v prostoru dnešního Moravského náměstí byl v březnu roku 2011 objednána projekt průzkumu podzemí této lokality. S plánovanou úpravou Moravského náměstí v r. 2021 bylo rozhodnuto provést průzkum podzemí Německého domu. K tomuto záměru byl v r. 2020 aktualizován projekt z roku 2011.

Tato dokumentace je zaměřena na provedení potřebných průzkumných sond v místech, kde zatím nebyly z různých důvodů uskutečněny tak, aby bylo zjištěno, zda se v prostoru předchozí zástavby nenachází podzemní prostory a aby bylo možno provést vyhodnocení stavebně historického průzkumu této lokality. Průzkum bude probíhat podle přiložené projektové dokumentace a dle pokynů projektanta SHP Ing. Aleš Svobody (tel. 549244366, mobil 607 935147).

Z hlediska trvání se jedná o stavby dočasné, zřizované ke krátkodobému účelu (vyhláška č. 132/98 Sb. a § 139 b stavebního zákona).